

Serijalko Con fine aperto ali Odprta meja, ki jo organizira zavod Sploh, smo v preteklosti deloma lahko spremljali na občasno-redni bazi. Najbolj frekventno, ne pa praviloma, se je odpiranja meja v preteklosti lotevala ne le skozi soočanje različnih sodobnih glasbenih ali neglasbenih struj jazza, elektroakustične glasbe, sodobne kompozicije in drugih, pač pa tudi v soočanju s poezijo. Tokrat je v dvodnevni ediciji gostila sodobna zvočna improvizatorja, Sebastiana Lexerja in Seymourja Wrighta. Smisel dvodnevnega druženja se je pokazal tudi v srečanju omenjenih z udeleženci tedenske glasbene delavnice Tomaža Groma in soočenjem igranja z refleksijo o zvoku s strani Mihe Zadnikarja in daljšim pogovorom z obema improvizatorjema. Oba glasbenika poleg njunega intenzivnejšega skupnega igranja zadnjih nekaj let združuje raziskovanje zvoka v odnosu do akustike instrumentov in prostora znotraj odprte in izmuzljive prakse improvizacije. Sebastian Lexer, stalni sodelavec britanskega skladatelja in improvizatorja Johna Tilburyja, se v projektu piano+ loteva raziskovanja akustičnih možnosti priložnostnega klavirja ali pianina. Ob različnih pripomočkih in sprotni elektronski modifikaciji zvoka ostaja zvest predvsem akustičnemu zvenu v igri brez vnaprejšnjih miselnih matric. Mlajši Seymour Wright se slušateljsko sicer ozira po jazzovski improvizaciji, a se svojega saksofona prav tako skozi številne razstavitve in v interakciji z okoljem loteva predvsem analitično – tako ga je na primer v včerajšnjem pogovoru presenetila opazka, češ da je 'saksofonist'. V sredo smo bili priča nastopu glasbenikov v dveh delih. Ker je dogodek potekal na državnem klasičnem radiu in se v živo tudi prenašal v eter na radiu Ars, je bil celoten večer s predvajanim intervjujem zasnovan informativno, mestoma komično, predvsem pa s potrebno refleksijo. Ta je pripadla uvodnemu branju Mihe Zadnikarja z adornovskim naslovom: Regresija poslušanja – od kod izvira in od kdaj jo poznamo, kar lahko razumemo kot dvojno potezo. Najprej kot brezrezervna analiza poslušanja in zvočnosti v kontekstu, ki ob neupoštevanju institucionalnih ločevanj glasbe, družbenega, dnevne politike in radijskega medija, uvede radijsko poslušanje, zaznamovano s konkretno institucijo nacionalke. Poslušanje v arhivu, če ta obstaja, priporočamo. Drugič je uvodni esej moč razumeti kot, namerno ali ne, soočenje navidezne izmuzljivosti improvizacije z medijem širše refleksije, ki izpostavi bistveno, namreč pozornost zvoku v njegovih najširših, ne nujno zgolj glasbenih konsekvencah. Tudi po samem dogodku. Nekako tako, kot sta se Sebastian Lexer in Seymour Wright lotila svojega početja v sredinem in včerajšnjem večeru. Razgradnja privajenih in samoumevnih kontekstov je namreč del njune improvizacije, čeprav tehnično in vidno razgrajujeta najprej telesa svojih zvočil. To pa je potekalo nerazdruženo s posegom v prostor in z vpotegnitvijo vsakega slučajnega dogodka, iz česar nismo bili izvzeti niti prisotni, ali premika v prostoru, ki ga Seymour izkoristi za preizkus stika pripravljenih materialov, in tudi z vpotegnitvijo konkretnega prostora dogajanja, kot je na primer stensko ogledalo. A kar je v opisu slišati kot izredno izmuzljiva, nedoločena in zatorej skozi kontekst pred leti izredno popularnih akademskih kulturnih analiz postmodernizma, 'vse gre' igra, je v resnici veliko bolj prizemljeno. Na eni strani skozi dolgoletna preizkušanja in odkrivanja posameznih zvokov ter nevseenosti različnih interakcij med obema glasbenikoma – v ospredju je kakopak stalni in pozorni prisluh, izogibanje pretirano ali neumestno afektivnim reakcijam in torej nekakšna

mikropolitika intenzivno sodelujočih. Na drugi strani je na delu na videz banalnejša pozornost do fizičnih lastnosti zvoka ob stiku z različnimi materiali, kjer ravno tako dolgoletno prakticiranje in spoznavanje zvočnih učinkov vstopa v lokalno nepredvidljivost konkretnega časa in prostora. Da se tovrstna, skrajno intenzivna improvizacija, vselej odpira naključnim sodelujočim, je pokazal tudi včerajšnji nastop, ki sta ga po vzoru dolgoletne izkušnje z delavnic Eddija Prevosta ohlapno vodila Wright in Lexer z lokalnimi glasbeniki različnih ozadij v Španskih boricah. Nekakšna stalna dvojnost nepredvidljivosti trenutka in osebnih, četudi spontanih intenc, se je izkazala kot prenosljiva praksa, ki pa poleg notranje interakcije postavlja še eno vprašanje: na kakšen način in ali sploh poseči v mejo med igranjem in poslušanjem.